

Dodatok ku Školskému vzdelávaciemu programu „Medušky“ Materskej školy Slivník

Prerokovaný v pedagogickej rade dňa 30. 08. 2024

Predložený Rade školy na vyjadrenie dňa 30. 08. 2024

Predložený zriaďovateľovi na schválenie dňa 02. 09. 2024

V časti „Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania“ sa dopĺňa text:

- umožňuje poskytovanie podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní podľa zákona a katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo. (podľa § 145a a § 145b školského zákona).“

Podpora vo výchove a vzdelávaní sa:

- ✓ realizuje pre všetky deti bez rozdielu
- ✓ neviaže na stanovenie diagnózy, ale na identifikovanie individuálnych potrieb jednotlivých detí
- ✓ poskytnutie podpory je možné aj na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca školy.

PODPORNÉ OPATRENIA PRE DETI

Zámerom postupného zavádzania podporných opatrení je plnohodnotné zapájanie detí alebo žiakov do výchovy a vzdelávania a rozvíjanie ich vedomostí, zručností a schopností.

Umožňuje to zákon č. 182/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony platný od 1. septembra 2023.

Systém podporných opatrení má za cieľ, aby deti čeliace prekážkam v prístupe k výchove a vzdelávaniu a pri učení sa, dostali vhodnú podporu cez jednotlivé podporné opatrenia za účelom naplnenia ich vzdelávacieho potenciálu i právo týchto detí na inkluzívne vzdelávanie. Prekážkami pri učení sa a v prípade k vzdelávaniu sú faktory na strane dieťaťa (príp. rodinného prostredia a pod.), faktory na strane školy (napríklad existencia fyzických bariér v budove školy), ako aj ich možný dočasný charakter.

Katalóg podporných opatrení (KPO) špecifikuje podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní poskytované školou alebo školským zariadením, popisuje tri typy podporných opatrení v zmysle vertikálneho modelu podporných opatrení v súlade s mierou potrebnej podpory.

KPO zavádza systém podpory vo výchove a vzdelávaní, ktorý má za cieľ:

- Aby **každé dieťa**, dostávalo vhodnú cielenú podporu cez jednotlivé PO a aby tak mohlo **naplniť svoj vzdelávací potenciál**,
- Identifikovať prekážky pri učení sa v prístupe k výchove a vzdelávaniu **nie len na strane dieťaťa** (príp. rodinného prostredia a pod.), ale aj faktory na strane školy (napríklad existencia fyzických bariér v budove školy),

- Identifikovať nie len dlhodobé alebo trvalé prekážky, ale aj **prekážky dočasného charakteru**,
- **Adresnejšie reagovať** na rozmanité individuálne výchovno-vzdelávacie a ŠVVP detí

Link na web s PO: <https://podporneopatrenia.minedu.sk/>

Z hľadiska identifikovaných potrieb dieťaťa vo výchove a vzdelávaní sa môžu dieťaťu poskytovať viaceré podporné opatrenia súčasne v rámci typov podporných opatrení. Podporné opatrenia možno rozčleniť vertikálnym modelom na:

1. Všeobecné podporné opatrenia
2. Cielené podporné opatrenia
3. Špecifické podporné opatrenia

1.Všeobecné podporné opatrenia

Podporné opatrenia sú poskytované všetkým deťom bez rozdielu a **bez nutnosti vyjadrenia** pedagogického zamestnanca alebo zariadenia poradenstva a prevencie.

Patria sem podporné opatrenia:

- prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania,
- krízová prevencia

2.Cielené podporné opatrenia

K poskytnutiu podporných opatrení **je potrebné vyjadrenie** pedagogických zamestnancov, alebo vyjadrenie zariadenia poradenstva a prevencie.

Patria sem podporné opatrenia podľa §145b ods.1, písm. a) školského zákona):

- poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní,
- zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy,
- zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka,
- zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa,
- činnosť na podporu sociálneho zaradenia,
- poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností,

- odstránenie fyzických bariér v priestoroch školy a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní,
- zabezpečenie diétného stravovania.

3.Špecifické podporné opatrenia

K poskytnutiu podporných opatrení je potrebné vyjadrenie zariadenia poradenstva a prevencie. Patria sem podporné opatrenia (podľa § 145b, ods. 1, písm. b) školského zákona):

- poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní,
- činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti,
- skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku,
- zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa so zdravotným postihnutím alebo žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo so školským zariadením,
- špecializované kariérové poradenstvo,
- zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede,
- zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu 80c) v čase výchovno-vzdelávacieho procesu,
- poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok.

V materskej škole poskytujeme podporné opatrenia na 1. stupni podpory. Podpornou úrovňou prvého stupňa rozumieme univerzálnu preventívno-výchovnú činnosť, ktorá sa poskytuje všetkým deťom ako súčasť výchovno-vzdelávacej činnosti. Cieľom je zabezpečiť optimálne podmienky pre sociálno-emocionálny, kognitívny a osobnostný rozvoj dieťaťa. Prostredníctvom úpravy obsahu, foriem a metód sa univerzálne preventívne aktivity a princípy implementujú do výchovy a vzdelávania, pričom sa zameriavajú na budovanie pozitívnej klímy a zdravých vzťahov v triede, nenásilnej vzájomnej komunikácie pocitov a potrieb, riešenie konfliktov, sledovanie pokroku detí, udržiavanie motivácie, rozvoj prosociálneho správania a empatie. Realizuje ju v triede pedagogický zamestnanec v kooperácii so zákonným zástupcom dieťaťa. Odohráva sa priebežne, v každodennom kontakte s deťmi.

Východiskom podpory 1. stupňa je komplexná pedagogická diagnostika zameraná na všetky aspekty celostného rozvoja dieťaťa v súlade s profesijným štandardom (potreby v oblasti učenia, identifikácia talentov, nadania, ťažkostí vo vzdelávaní, sociálne a rodinné vzťahy, situácia detí, klíma v triede atď.). Podľa výstupov z pedagogickej diagnostiky prispôsobuje učiteľ výchovno-vzdelávaciu činnosť každému dieťaťu tak, aby podporovala jeho celkový rozvoj a zohľadňovala jeho individuálne potreby, silné a slabé stránky. Spolupracuje pri tom so samotným dieťaťom a zákonným zástupcom dieťaťa.

Činnosti podpornej úrovne 1. stupňa sa poskytujú všetkým deťom v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti.

Popis činnosti učiteľa na podpornej úrovni 1. stupňa:

Pedagogická diagnostika: Na podpornej úrovni 1. stupňa sa pedagogická diagnostika zameriava na tieto zložky:

obsahovú, t. j. zisťovanie dosiahnutej úrovne vedomostí, zručností a návykov,

procesuálnu, t. j. proces výchovy a vzdelávania a jeho vplyv na dieťa. Pri posudzovaní potrieb dieťaťa môže učiteľ realizovať pedagogickú diagnostiku úrovne psychických funkcií, ktoré podmieňujú osvojovanie vedomostí a zručností. Tieto údaje dopĺňa anamnestickými údajmi o dieťati, údajmi o rodine. Na základe analýzy a syntézy získaných poznatkov sú vyvodzované závery, ktoré sú východiskom na plánovanie ďalších krokov.

Preventívno-výchovná činnosť: Univerzálne preventívno-výchovne aktivity a metódy rôzneho charakteru (napr. informatívneho, zážitkového, ktoré sa zameriavajú na rôzne oblasti prevencie rizikového správania, prevencie školských a výchovných problémov, na posilnenie úspešnej adaptácie detí na školu, realizujú sa priebežne počas školského roka na základe vopred stanoveného plánu, ktorý je súčasťou ŠkVP (napr. ranné kruhy, reflexia a facilitácia, kooperatívne učenie, spätná väzba, sebahodnotenie a pod.).

Vyhodnotenie účinnosti podporných opatrení: Dôvody na prechod do podpornej úrovne 2. stupňa: Po uskutočnení všetkých opatrení zameraných na predchádzanie či reagovanie na vzniknuté potreby alebo prekážky dieťaťa a následným vyhodnotením ich účinnosti prechádza dieťa do podpornej úrovne 2. stupňa.

Podporné opatrenie poskytované materskou školou na 1. a 2. stupni podpory: (k poskytovaniu podporného opatrenia sa vyjadruje učiteľ, zabezpečuje ho škola a poskytuje ho učiteľ)

- POSKYTOVANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA NA ZÁKLADE ÚPRAVY CIEĽOV, METÓD, FORIEM APRÍSTUPOV VO VÝCHOVE AVZDELÁVANÍ – je určené pre deti s krátkodobým alebo dlhodobým oslabením v oblasti pohybových schopností, zmyslového vnímania, kognitívnych schopností a exekutívnych funkcií, komunikačnej schopnosti, jazyka a reči, sociálno-komunikačných zručností, emocionality, sebaobsluhy a autonómie.
- ČINNOSŤ NA PODPORU SOCIÁLNEHO ZARADENIA – je určené pre deti so zdravotným znevýhodnením; z iných kultúr ako je kultúra školy; ktorí sú dieťaťom z rodiny v hmotnej núdzi; s predpokladom byť sociálne vylučovaní, šikanovaní; po dlhodobej absencii v škole; prechádzajúcich do ďalšieho stupňa vzdelania; s dlhodobou nepriaznivým domácim prostredím; s nadaním a iné.

Podporné opatrenie poskytované materskou školou na 3. až 5. stupni podpory: (k poskytovaniu podporného opatrenia sa vyjadruje zariadenie poradenstva a prevencie, zabezpečuje ho škola a poskytuje učiteľ)

- POSKYTOVANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA NA ZÁKLADE ÚPRAVY OBSAHU VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A HODNOTENIA VÝSLEDKOV DOSIAHNUTÝCH DEŤMI ALEBO ŽIAKMI VO VÝCHOVE AVZDELÁVANÍ – je určené pre deti s krátkodobým alebo dlhodobým oslabením v oblasti pohybových schopností, zmyslového vnímania, kognitívnych schopností a

exekutívnych funkcií, komunikačnej schopnosti, jazyka a reči, sociálno-komunikačných zručností, emocionality, sebaobsluhy a autonómie.

- ČINNOSŤ NA PODPORU DOSAHOVANIA ŠKOLSKEJ SPÔSOBILOSTI – je určené pre deti so zdravotným znevýhodnením; deti zo sociálne znevýhodneného prostredia; deti, ktorých zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia určeného diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie (podľa § 2 písm. i) školského zákona), deti, ktoré: plnia povinné predprimárne vzdelávanie; pokračujú v plnení povinného predprimárneho vzdelávania.
- ZABEZPEČENIE DOUČOVANIA ALEBO CIELENÉHO UČENIA NA DOSIAHNUTIE NAJVVŠIEHO INDIVIDUÁLNEHO KOGNITÍVNEHO POTENCIÁLU DIEŤAŤA ALEBO ŽIAKA – je určené pre deti s ťažkosťami s dosahovaním stanovených vzdelávacích štandardov v jednej alebo viacerých vzdelávacích oblastiach súčasne, ktoré sa viažu na oblasti školskej spôsobilosti.
- ZABEZPEČENIE OSOBITNÝCH FORIEM KOMUNIKÁCIE DIEŤAŤA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM ALEBO ŽIAKA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM SO ŠKOLOU ALEBO SO ŠKOLSKÝM ZARIADENÍM – je určené pre deti so zdravotným postihnutím, ktorí pri komunikácii so školou v procese výchovy a vzdelávania čelia rečovej, jazykovej, komunikačnej a/alebo informačnej bariére z dôvodu zdravotného postihnutia, napríklad nehovoriace deti ; deti a žiaci, ktorých reč je pre okolie nezrozumiteľná.
- POSKYTNUTIE ŠPECIÁLNYCH EDUKAČNÝCH PUBLIKÁCIÍ A KOMPENZAČNÝCH POMÔCOK – je určené pre deti, pre ktoré je nástrojom/prostriedkom k dosiahnutiu cieľov výchovnovzdelávacieho procesu konkrétna kompenzačná a/alebo špeciálna edukačná pomôcka a/alebo špeciálna edukačná publikácia.
- ÚPRAVY PRIESTOROV ŠKOLY URČENÝCH NA PODPORU VNÍMANIA A NADOBÚDANIE ZRUČNOSTÍ – je určené pre deti pre ktorých je využitie miestnosti nástrojom na dosiahnutie výchovnovzdelávacích cieľov. Najmä deti so zdravotným znevýhodnením, zmyslovou depriváciou alebo naopak presýtenosťou; •deti, u ktorých je potrebné navodiť pocit bezpečia, uvoľnenia a relaxácie, uvoľnenia napätia, agresivity a emocionálnej nestability; •deti nacvičujúce priestorovú orientáciu, echolokáciu alebo také, ktoré potrebujú nácvik využívania kompenzačných a špeciálno-edukačných pomôcok.

Podporné opatrenia na 3. až 5.stupni podpory (k poskytovaniu podporného opatrenia sa vyjadruje zariadenie poradenstva a prevencie, zabezpečuje ho škola, poskytuje pedagogický asistent alebo osobný asistent):

- ✓ ZABEZPEČENIE PÔSOBENIA PEDAGOGICKÉHO ASISTENTA VTRIEDE – je určené pre všetky deti zo skupiny, v ktorej pedagogický asistent pôsobí, na základe aktuálnych potrieb jednotlivých detí a žiakov.
- ✓ ZABEZPEČENIE SEBAOBSLUŽNÝCH ÚKONOV PODĽA OSOBITNÉHO PREDPISU 80C) V ČASE VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO PROCESU – je určené pre deti, ktoré majú obmedzenie vo vykonávaní sebaobslužných úkonov.

Pripravenosť pedagogických zamestnancov materskej školy je zabezpečená absolvovaním inovačného vzdelávania, ktorý je súčasťou plánu profesijného rozvoja pedagogického zamestnanca.